

רפאל (רפי) אלבז

תשכ"א - תשמ"א

1960-1981

אלבום זה הוא חלק מתכנית ההנצחה הארצית,
מיזם חברתי וערכי, אשר במסגרתו בני נוער פוגשים
משפחה שכולה, לומדים ושומעים על יקיר ליבן
ומכינים אלבום הנצחה.

התלמידים המשתתפים בתכנית זו, מבצעים
את פעילותם במסגרת תוכנית מעורבות חברתית.
התלמידים מלווים בכל שלבי הפעילות
על-ידי פרחי הוראה מהמכללות האקדמיות לחינוך.

תכנית זו נעשית בשיתוף הגופים הבאים:
אגף בכיר הכשרה והתמחות עובדי הוראה, משרד החינוך
ארגון יד לבנים
תיכון קשת
ומכללת דוד ילון.

כתיבה ועריכה התלמידות: תמר באומפלד, חן תמיר, נוי נחמיה,
תיכון קשת, ירושלים
לווי הנחייה פרח ההוראה: שרית ששון, מכללת דוד ילון

לזכרו של
רפאל אלבז
תשכ"א-תשמ"א

ספר זה מוקדש לזכרו של רפאל אלבז ז"ל

ילדותו

רפאל אלבז בן לז'קלין ופנחס ,
נולד ביום כ"ט בחשון תשכ"א
19.11.1960 בעיר פס שבמרוקו ,
ובה החל את לימודיו בבית ספר
יסודי יהודי .

בשנת 1967 הוא עלה לארץ
והשתקע עם משפחתו בירושלים .
הוא המשיך את לימודיו ,תחילה
בבית-ספר חב"ד ,ולאחר מכן
השלים את לימודיו התיכוניים
בקריית הנוער בירושלים.

יהודי מרוקו

כבר במאה השלישית לספירה
הנוצרית, חיו יהודים במרוקו.
בסוף המאה השביעית נכבשה הארץ
בידי המוסלמים, אשר כינו אותה
"מער'ב אל אקצה" כלומר המערב
הקיצון.

תחת שלטונם היו היהודים במעמד
של ד'ימי והם חויבו במס גולגולת תוך
הגבלת זכויות שונות. ניתנה להם
זכות התיישבות ברוב הערים
החדשות והמלך אידריס השני פתח
בפניהם את בירתו החדשה, פאס .

בין השנים 1951-1948 עלו לישראל
45.000 עולים .

ב 1956 נעשתה מרוקו עצמאית והיהודים
נעשו אזרחים בעלי זכויות שוות. בין השנים
1957 - 1955 נמלטו למדינת ישראל כ-
70,000 יהודים. בעקבות הבריחה ההמונית ,
שלא הייתה לרוחה של ממשלת מרוקו ,
הציונות הוצאה אל מחוץ לחוק והיא הוגדרה
בשנת 1959 כפשע חמור. יהודי מרוקו נאלצו
לצאת לכיוון ספרד וצרפת בדרך הים. לאחר
התרסקות האוניה "אגוז" לחופי ספרד
הופעל לחץ בינלאומי על מרוקו שבעקבותיו
הוסר האיסור על יציאת היהודים ממרוקו.

מ-קום המדינה ועד סוף 1974 עלו למדינת
ישראל 280.000 יהודים.

העלייה ההמונית לישראל וההתיישבות של
עשרות אלפים בצרפת ובקנדה, ושל אלפים
בודדים בארצות אירופה ואמריקה אחרות,
תרמו לפיזור הקהילות שחיו על אדמת מרוקו
במשך כאלפיים שנה. במרוקו חיים כיום כ -
3000 יהודים. מה שנותר כיום מהניסיון
היהודי הגדול במרוקו, הוא המורשת
ההגותית, הרבנית, ההלכתית, הפרשנית,
הקבלית והשירית שכתבו אותה ולימדו אותה
דורות רבים של רבנים, של תלמידי חכמים
ושל משוררים. הם השאירו לנו אלפי חיבורים
שחלקם הגדול עדיין לא פורסם.

רפאל למד בבי"ס חב"ד

רשת חינוך חב"ד הוא גוף המאגד את בתי הספר והגנים של חסידות חב"ד בישראל ישנם מעל 70 בתי ספר לבנים ולבנות, רשת "אוהלי

יוסף יצחק" פועלת בקרב

אוכלוסיות שונות, בפריפריה

ובמרכז הארץ ונותנת מענה

לקהילת חב"ד בארץ.

לצד אוכלוסיות נוספות משתייכים

בתי ספר הפונים לכלל האוכלוסייה

הישראלית ומשלבים ערכים

ומסורת לצד שיטות פדגוגיות

וחינוכיות חדשניות.

בבתי ספר אלה לומדים בעיקר תלמידים
כל מוסדות. מסורתיים ושאינם דתיים
ד דוגלים בשיטת קבלה "רשת חינוך חב
פתוחה ללא קשר למגזר אליו משתייכים
התלמידים ובני משפחותיהם.

מוסדות הרשת שייכים לזרם החינוך
הממלכתי דתי ומתוקצבים על ידה אך
יש לה מערכת תכנים משל עצמה
הרשת. משרד החינוך שמוכרת על ידי
כוללת מכון להוצאת ספרי לימוד
והעשרה למורים וילדים.

רשת חינוך חב"ד

רשת אהלי יוסף יצחק ליובאוויטש באה"ק
מיסודו ובנשיאותו של כ"ק אדמו"ר מליובאוויטש

קריית נוער

רפאל המשיך את לימודיו התיכוניים בקריית נוער .
זהו בי"ס המכשיר תלמידים לקראת בואם לחטיבה
העליונה בלימודים טכנולוגיים.

במגמות מדעי המחשב , אלקטרוניקה , תקשוב ,
מערכות תקשורת ותלת מימד אליהם -רפאל
השתייך .

בית חינוך "קריית נוער "הוא בית הספר הדתי
להנדסאים , מבין הגדולים בארץ.

ביה"ס משתף פעולה בתכניות לתואר ראשון , בשיתוף
חיל חימוש וחיל האויר.

קרית נוער ירושלים

הנסיך הקטן גידי גוב

פגשתי אותו בלב המדבר
יפה שקיעת שמש ללב עצוב
ציירתי לו עץ וכבשה על נייר
והוא הבטיח לי שישוב

הנסיך הקטן מפלוגה ב'
לא יראה עוד כבשה שאוכלת פרח
וכל שושניו הן קוצים כעת
וליבו הקטן קפא כקרח
ואם אי פעם תגיעו לכאן
תדעו שכאן הוא חרש צנח
וקול הנפילה מעולם לא נשמע
בגלל החול הרך

והיה אם יופיע שם ילד אחד
שפניו שוחקות ושיער לו זהב
תדעו שזה הוא, והושיטו לו יד
ולטפו את אבק המדבר מעיניו

רפאל היה אדם אופטימי, שתמיד נהג
להסתכל על חצי הכוס המלאה. התנהל
בצורה שקטה והעדיף שלא להתלהם.
הוא השרה אווירה נעימה ונינוחה לסובבים
אותו, דאג לחבריו ולמשפחתו, ותמיד אהב
לעזור ולתת לאחרים.
רפאל היה חכם ואינטליגנט, שלט בשבע
שפות שונות ונהנה להעשיר את הידע שלו.

רפאל אהב מאוד להקשיב
למוזיקה, לשיר ולנגן .
הוא היה תלמיד מחונן, למד
מכניקה עדינה וסיים בהצטיינות.
הוא אהב לעזור, להתנדב ולתרום
לאנשים אחרים.

רפאל היה האח הבכור במשפחה לשישה
אחים .

משפחתו עלתה ממרוקו, אביו ואימו לא
ידעו קרוא וכתוב ולכן הוא היה עמוד
התווך של המשפחה, עזר להוריו
במטלות הבית ובטיפול באחיו הקטנים.

רפאל עבד בעסק המשפחתי ובעבודה
נוספת בבית קפה כדי לעזור לפרנס
את משפחתו .

הוא התארס והיה מיועד להתחתן
אחרי שחרורו מן הצבא .

גיוסו

בפברואר 1979 רפאל התגייס

לצבא ההגנה לישראל.

עקב בעיות בריאותיות רפאל הוצב

ביחידה עורפית ושירת כפקיד

ביחידת קצין העיר בירושלים.

הוא עבר קורס פקידות, מחסנאות

וקורס נהיגה, והצטיין בתפקידו.

נפילתו

כָּל עוֹד בְּלִבִּי פְּנִימָה
נֶפֶשׁ יְהוּדֵי הוֹמָיָה,
וּלְפָאֲתֵי מִזְרָח קְדִימָה
עֵין לְצִיּוֹן צוֹפֶיָה –

עוֹד לֹא אֲבָדָה תְּקוּתָנוּ,
הַתְּקוּהָ בֵּת שְׁנוֹת אֲלֻפִּים,
לְהִיּוֹת עִם הַפְּשִׁי בְּאַרְצָנוּ
אֶרֶץ צִיּוֹן וִירוּשָׁלַיִם.

ביום שלישי תשמ"א (3.8.1981)

כשהיה בן 21, הסיע בעת מילוי תפקידו, מכונית צבאית בכביש ירושלים-רמלה, היו איתו במכונית מפקדו וחבריו ליחידה.

בסמוך למושב יד רמב"ם הוא התנגש במשאית שבאה מולו וכל נוסעי המכונית נפגעו ונהרגו.

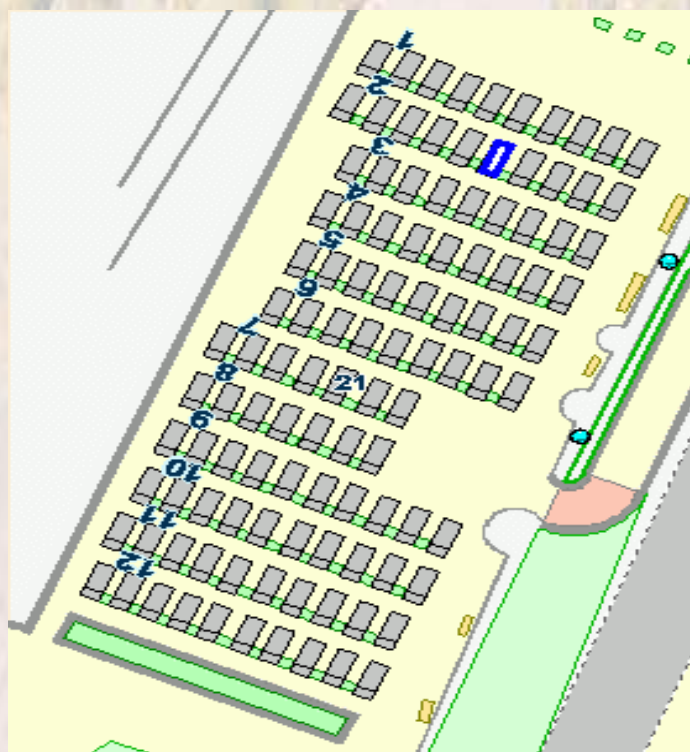
רפאל הובא למנוחות בהר הרצל
בירושלים .

**הוא הותיר אחריו הורים, שלושה
אחים ושלוש אחיות .**

משפחתו התאבלה על לכתו ואמו
נפטרה מצער ושברון לב.

מפת החלקה

לאחר מותו של רפאל במחווה
מרגשת של בית הכנסת, נרכשו על
שמו ספרי קודש של עולי מרוקו
בגילה, בבית הכנסת בו נהג
להתפלל בנוסח התפילה המרוקאי
שאפיין את סגנון חייו ומשפחתו.

במכתב תנחומים, ששלח מפקד יחידתו
למשפחתו, נאמר :

**"כולנו זוכרים את רפי כחייל וכחבר
האהוב על כולנו, בזכות היותו מסור
ביותר למפקדיו ולחבריו, בזכות נכונותו
להתנדב ולסייע לכל חייל וחיילת
ביחידה, אם על-ידי עזרה בעבודה ואם
על-ידי החלפת תורנויות. אנו מאמינים
כי בזכות החינוך שהענקתם לרפי, ולאור
דרכו, הוריש לנו דרך חיים שראוי
לחקותה."**

אחיו אילן מספר

לפני מותו של רפאל משפחתו מכרה
את ביתם בקריית יובל וכל המשפחה
התכוונה למעבר הדירה החדשה,
וכולם עזרו בסידורי האריזה.

ל עזר במעבר הדירה " רפאל ז
והנחה את אביו היכן לקנות את
רפאל היה חלק פעיל . הבית החדש
מסידורי הבית ותרם למשא ומתן
שנצרך לו אביו .

בזמן מעבר הדירה כאשר המשפחה
העבירה את חפציהם מדירתם הישנה
רפאל החל לשיר שירים, לחדשה
הקשורים למוות.
סבתו של רפאל של שמעה זאת וביקשה
ממנו להפסיק לשיר את השירים הללו
שבועיים לאחר מכן רפאל נפטר.

רקמה אנושית אחת חוה אלברשטיין

**משהו ממני, משהו ממני, כשאמות
ימות בך, ימות בך.**

**משהו ממך בי, משהו ממך בי, כשתמות
ימות איתך, ימות איתך.**

**כן כולנו, כי כולנו
כולנו רקמה אנושית אחת חיה
ואם אחד מאיתנו
הולך מעמנו
משהו מת בנו
נשאר איתו, ומשהו**

**איך להרגיע, איך להרגיע, אם נדע
אם רק נדע, את האיבה**

**אם נדע להשקיט את זעמנו, אם נדע
לומר סליחה, על אף עלבוננו
אם נדע להתחיל מהתחלה**

אנדרטת חייל הכללי

בית יד לבנים ירושלים

דברי התלמידות

זכינו לקחת חלק פעיל ולהיות
שותפות בפרויקט הנצחת חללי
ישראל, פרויקט בעל ערך מוסף
ועליון.

אנו מוקירות תודה על הזכות להכיר
את סיפורו של רפאל אלבז ולהיות
חלק בהנצחת זכרונו.

תודה ,

תמר באומפלד

נויה נחמיה

חן תמיר

תיכון קשת, ירושלים.

דברי הסטודנטית

חווית כתיבת האלבום הייתה מיוחדת .
היכרות עם חלל שהזכר שלו רחוק שנים מאחורינו ,
וניסיון להנציח על ידי אלבום אדם שמעולם לא
הכרת ,אינם פשוטים ,ובכל זאת הייתה תחושה
שנוצרה היכרות ביני לבין החלל
זכיתי לקחת חלק בפרויקט החשוב הזה ,לגלות
ולדעת מעט יותר על חייו של רפאל ז"ל.
מי היה ,מה אהב לעשות ,מה היה מסלול חייו ומה
השאר מאחור .
תודה לעוסקים במלאכה ,למי שהגה את הרעיון ,
לתלמידות,
וכמובן למשפחה היקרה!
אשרי עם ישראל שמנציח וזוכר את חלליו ,ושלא
מפחד מדרך ארוכה.
שרית ששון.

יזכור

יִזְכֹּר עִם יִשְׂרָאֵל אֶת בָּנָיו וּבָנוֹתָיו, הַנְּאֻמָּנִים
וְהָאֻמִּיצִים, חֵילִי צָבָא הֶהָגָה לְיִשְׂרָאֵל, וְכָל
לֹחָמֵי הַמַּחְתָּרוֹת וְחֲטִיבוֹת הַלֹּחָמִים
בְּמַעֲרֻכּוֹת הָעַם, וְאֲנָשֵׁי קְהִלּוֹת הַמּוֹדִיעִין,
הַבֶּטָחוֹן, הַמְּשֻׁטָּרָה וְשִׁרְיֹת בְּתֵי הַסֵּהָר, אֲשֶׁר
חָרְפוּ נַפְשָׁם בְּמִלְחָמָה עַל תְּקוּמַת יִשְׂרָאֵל,
וְכָל מִי שֶׁנִּרְצָחוּ בְּאַרְץ וּמְחוּצָה לָהּ בְּיַד
מְרַצְחִים מְאָרְגוּנֵי הַטֹּרֹר. יִזְכֹּר יִשְׂרָאֵל
וְיִתְבָּרַךְ בְּזֵרְעוֹ וְיֵאָבֵל עַל זֵיו הָעֲלוּמִים וְחֻמְדַּת
הַגְּבוּרָה וְקִדְשַׁת הָרָצוֹן וּמִסִּירוֹת הַנֶּפֶשׁ שֶׁל
הַנֹּסָפִים בְּמַעֲרָכָה הַכְּבֵדָה. יִהְיוּ חֲלָלֵי
מַעֲרֻכּוֹת יִשְׂרָאֵל עֲטוּרֵי הַנֶּצָּחוֹן חֲתוּמִים בְּלֵב
יִשְׂרָאֵל לְדוֹר דּוֹר.

נזכור

הרף עין וכלו החיים
כל הימים
כל הנגישות
הכל נקבץ,
נאסף לזכרונות.

ענת איתי

